

Να μη μας καταστρέψει ξανά η κουμπαροκρατία

Χρ. Μιχαηλίδης: Σωστή η απόφαση για ίδρυση του Φορέα, να μείνει όμως μακριά από κόμματα και ημετέρους

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στη Δίμυτρα Λάντου

dlantou@phileleftheros.com

Mήνυμα στην Κυβέρνηση και στις τράπεζες στέλλει ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εργοδότων και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Χρίστος Μιχαηλίδης. Ο κ. Μιχαηλίδης τονίζει ότι το θέμα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων αποτελεί αναμφίβολα ένα από τα δυσκολότερα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας. Αυτό που ενδιαφέρει περισσότερο την ΟΕΒ, όπως αναφέρει, είναι η ταχύτερη δύνατή δημιουργία του Φορέα αλλά και το αδιάβλητο της λειτουργίας του. «Εάν επιστρέψουμε στις πρακτικές του παρελθόντος με παρεμβάσεις από συγγενείς, γνωστούς ή ακόμα και πολιτικά πρόσωπα, τότε θα κινδυνεύσει η βιωσιμότητα ολόκληρου του θεσμού και θα κλονιστεί ανεπανόρθωτα η αξιοπιστία της ήδη ταλαιπωρημένης κυπριακής οικονομίας», είναι η προειδοποίηση που στέλλει ο κ. Μιχαηλίδης. Ωστόσο, εκφράζει τον προβληματισμό του για τα όρια που προνοεί το σχέδιο Εστία χαρακτηρίζοντάς τα ως ιδιαίτερα ελαστικά. «Ο θηθικός κίνδυνος να ευνοθιούν κάποιοι κακοπληρωτές είναι ορατός, αφού είναι αδύνατο να ελεγχθούν όλοι οι παράμετροι της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά», αναφέρει χαρακτηριστικά. Τέλος, εκτιμά ότι τα επόμενα δυο χρόνια θα είναι πολύ σημαντικά για τη διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, διότι θα αρχίσει η αποπληρωμή μεγάλου μέρους του δημόσιου χρέους και θα εφαρμοστεί το πρωτοβάθμιο σκέλος του ΓΕΣΥ.

Πώς κρίνετε το νέο πακέτο νομοθεσιών που ενέκρινε η Βουλή κι έχει ως στόχο τη μείωση των ΜΕΔ;

Το θέμα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων αποτελεί αναμφίβολα ένα από τα δυσκολότερα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας. Ένα ποσοστό της τάξης του 45% των δανείων, αξίας €22 δισ., είναι μη εξυπηρετούμενα και το 41,8% από αυτά αφορά επιχειρηματικά δάνεια, ενώ το 51,3% αφορά στα νοικοκυρά.

Όπως δηλώσαμε και δημόσια κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου που πραγματοποίησαμε τον περασμένο Ιούνιο, για την αποτελεσματική διαχείριση αυτού του προβλήματος απαιτείται η συμβολή του

Ο πρόεδρος της ΟΕΒ (φωτό) καλεί τη Νομοθετική και Εκτελεστική Εξουσία να προωθήσουν το θέμα της νομικής ρύθμισης του δικαιώματος ασκητούς της απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες. Το δημόσιο συμφέρον πρέπει να προστατευθεί από παράλογες απαιτήσεις ομάδων εργαζομένων, αναφέρει ο κ. Μιχαηλίδης.

κράτους (Κυβέρνησης, Βουλής, Κεντρικής Τράπεζας), επηρεάζοντας την οικονομία και δανειοληπτών.

Με το πακέτο νομοθεσιών που ενέκρινε η Βουλή δίνονται στις τράπεζες τα αναγκαία εργαλεία για να εισπράξουν το λαβείν τους. Οι τράπεζες συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας καὶ δεν μπορούν να παραμένουν με βαριδιά που επηρεάζουν τη ρευστότητα, τα κεφάλαια και γενικά τους οικονόμικούς δείκτες τους.

Αναμένεται όμως και από τις τράπεζες ευελιξία, τόσο για τις ευάλωτες ομάδες όσο και τις επιχειρήσεις που πραγματικά αντιμετωπίζουν προβλήματα, και ότι δεν θα επιβάλλουν υπερχρεώσεις οι οποίες στο τέλος δεν θα μπορούν να εισπραχθούν, αλλιώς θα επιδεινώνουν την κατάσταση για πολλούς δανειολήπτες (επιχειρήσεις και νοικοκυρά) που συνεχίζουν ακόμα να αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Τι πρέπει να προσέξει η Κυβέρνηση στη δημιουργία του σχεδίου Εστία; Συμφωνείτε με τα όρια που τέθηκαν καθώς υπήρξε η κριτική ότι ευνοούνται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές;

Πράγματι, εκ πρώτης όψης τα όρια που προνοεί το σχέδιο Εστία κρίνονται ιδιαίτερα ελαστικά αφού περιλαμβάνουν οικογένειες με εισοδήματα ύψους €50 χιλιάδων και ακίνητα πολύ μεγάλης αξίας. Τα όρια αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να ανεβαίνει τόσο ο αριθμός των δικαιούχων όσο και το συνολικό ποσό που θα δαπανηθεί για τη στήριξή τους. Ο θηθικός κίνδυνος να ευνοθιούν κάποιοι κακοπληρωτές είναι ορατός, αφού είναι αδύνατο να ελεγχθούν όλοι οι παράμετροι της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.

Το σχέδιο όμως έχει ήδη εγκριθεί από τη Βουλή με τους όρους αυτούς και αναμένεται να εφαρμοστεί

πολύ σύντομα. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών, η συνολική συνεισφορά του κράτους στο σχέδιο Εστία αναμένεται να ανέλθει σε βάθος 25ετίας στα €800 εκατ. περίπου. Εμείς οφείλουμε να το στηρίξουμε και θα κρίνουμε τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα του στην πορεία. Επλίζουμε ότι στο μέλλον θα υπάρξουν τα περιθώρια ρυθμίσεων ή διορθωτικών ενεργειών των δομών που συνοδεύουν την προστασία των ανεργών.

Ποιοι κίνδυνοι θα επέλθουν στην οικονομία, αν δεν πετύχει η προσπάθεια χαλιναγώγησης των ΜΕΔ με τη δημιουργία του Φορέα;

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι με τη δημιουργία του Φορέα θα μπει επιτέλους μια τάξη στο μεγάλο πρόβλημα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Με τη σωστή και συνετή λειτουργία του, αναμένουμε ότι θα χαλιναγώγησουν οι κακοπληρωτές και με τη δέουσα ευελιξία των τραπεζών θα αρχίσει επιτέλους να κλείνει η μάρτυρη τρύπα που μαστίζει την κυπριακή οικονομία. Δεν πρέπει καν να περνά από το μαυλό μας ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να μην πετύχει η όλη προσπάθεια, γι' αυτό και θα πρέπει όλες οι σχετικές ενέργειες που θα δρομολογηθούν προς την κατεύθυνση αυτή να στεφθούν μ' επιτυχία.

Πιστεύετε ότι ο Φορέας θα πρέπει να αφεθεί σε ιδιωτικά χέρια;

Ο πασδιδήποτε ο Φορέας αυτός θα πρέπει να αφεθεί σε ιδιωτικά χέρια και η διαχείρισή του να γίνει από εξειδικευμένο οίκο με σχετική εμπειρογνωμοσύνη και τεχνογνωσία. Αυτό που μας ενδιαφέρει περισσότερο είναι η ταχύτερη δύνατή δημιουργία του Φορέα, αλλά και το αδιάβλητο της λειτουργίας του. Κακά τα ψέματα, ζούμε σε μια μικρή, κλειστή

Ισχυρή δοκιμασία για όλους το ΓΕΣΥ

Ποιες προειδοποίησες στέλνετε στην Κυβέρνηση για το ΓΕΣΥ;
Δεν τίθεται θέμα προειδοποίησεων, αλλά εκτιμήσεων και αναλύσεων τις οποίες εκφράσαμε κατ' επανάληψη με στοιχεία και επιχειρήματα. Συνεπώς, εκτιμούμε ότι στον τομέα της Υγείας η επικείμενη εφαρμογή του πρωτοβάθμιου σκέλους του ΓΕΣΥ θα αποτελέσει ισχυρή δοκιμασία για τον σχεδιασμό και τις αντοχές της αρχιτεκτονικής ολόκληρου του συστήματος.

Κατά την άποψη της ΟΕΒ η πλήρης διοικητική, λειτουργική και οικονομική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για επιτυχή εφαρμογή του ΓΕΣΥ χωρίς δημιουργία «μαύρης τρύπας» στην οικονομία.

Θέλω, επίσης, να αναφέρω ότι η ΟΕΒ σε όλα τα στάδια της νομο-πορασκευαστικής διαδικασίας που αφορούν στο ΓΕΣΥ, συμμετείχε εμπράκτως με την υποβολή εμπειριστατωμένων εισηγήσεων, πολλές από τις οποίες υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα τελικά κείμενα των νόμων.

Εντούτοις, με απογοήτευση παρατηρήσαμε ότι νομοθετούνται ρυθμίσεις που πάσχουν είτε δομικά, είτε λειτουργικά, είτε ακόμη και οικονομικά.

Σε συντομία να εξηγήσω ότι οι επιφυλάξεις και ενστάσεις της ΟΕΒ για το ΓΕΣΥ συνοψίζονται στα ακόλουθα: Στην επικράτηση του μονοασφαλιστικού, στο ύψος της συνεισφοράς των εργοδοτών και στην έναρξη της καταβολής των συνεισφορών πριν από την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων

κοινωνία που όλοι γνωρίζομαστε λίγο - πολύ μεταξύ μας. Ο θεσμός αυτός, για να λειτουργήσει σωστά και αποτελεσματικά, πρέπει να προστατευτεί από εξωτερικές παρεμβάσεις και να αφεθεί να δράσει ανεμόδιοτος τηρώντας αυστηρά τα εργαλεία και τα εφόδια που του παρέχουν οι νέες νομοθεσίες. Εάν όμως επιστρέψουμε στις πρακτικές του παρελθόντος με παρεμβάσεις από συγγενείς, γνωστούς ή ακόμα και πολιτικά πρόσωπα, τότε θα κινδυνεύει η βιωσιμότητα ολόκληρου του θεσμού και θα κλονιστεί ανεπανόρθωτα η αξιοπιστία της ήδη ταλαιπωρημένης κυπριακής οικονομίας.

Με την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας του δώσατε ένα υπόμνημα. Είχατε καμία αντίδραση από το Προεδρικό και τους υπουργούς;

Η ΟΕΒ ολοκλήρωσε τον κύκλο των συναντήσεων, τόσο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσο και με όλους τους υπουργούς της Κυβέρνησης. Στις συναντήσεις υποβάλαμε εμπειριστατωμένα υπομνήματα με τεκμηριωμένες θέσεις και εισηγήσεις για βελτίωση και ενίσχυση του επιχειρηματικού οικοσυστήματος και της κυπριακής οικονομίας.

Με ικανοποίηση διαπιστώσαμε ότι σε πολλά θέματα οι απόψεις μας συμπίπτουν και ήδη μερικές από τις εισηγήσεις μας έχουν υιοθετηθεί και εφαρμ

Κρίσιμα τα επόμενα δύο χρόνια για τα δημόσια οικονομικά

Στη συνέντευξή του ο κ. Μιχαηλίδης τονίζει ότι οι προκλήσεις συνεχίζουν να ταλανίζουν την κυπριακή οικονομία. Τα επόμενα δύο χρόνια κρίνονται πολύ σημαντικά από την ΟΕΒ για τη διατήρηση της δημόσιονομικής πειθαρχίας, διότι θα αρχίσει η αποπληρωμή μεγάλου μέρους του δημόσιου χρέους, ενώ παράλληλα θα εφαρμοστεί το πρωτοβάθμιο σκέλος του ΓεΣΥ.

Επίσης, η πρόσφατη απόφαση της Βουλής και της Κυβέρνησης για επαναφορά των αποκοπών των εργαζομένων του ευρύτερου δημόσιου τομέα ανησυχεί την ΟΕΒ διότι, όπως αναφέρει, δεν συνδέεται με τις αντοχές και την ανάπτυξη της οικονομίας. Τέλος, η ΟΕΒ ζητά επιτακτικά όπως τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες στις αυξήσεις του Δημοσίου για αποφυγή νέου δημόσιονομικού εκτροχιασμού.

**Θα αρχίσει
η αποπληρωμή
μεγάλου μέρους
του δημόσιου
χρέους
και όχι μόνο**

Ποιες οι κυριότερες δημόσιονομικές προκλήσεις;

Τα επόμενα δύο χρόνια κρίνονται πολύ σημαντικά για τη διατήρηση της δημόσιονομικής πειθαρχίας, διότι θα αρχίσει η αποπληρωμή μεγάλου μέρους του δημόσιου χρέους, θα εφαρμοστεί το πρωτοβάθμιο σκέλος του ΓεΣΥ και γενικά θα πρέπει να διαχειριστούμε διάφορα φλέγοντα θέματα της οικονομίας τα οποία θα προκύψουν.

Με ανησυχία διαπιστώνουμε ότι η εργατική αναταραχή που υποβόσκει σε κριαίμους τομείς της οικονομίας ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους για την ομαλή εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας και των δημόσιων οικονομικών. Επίσης, η πρόσφατη απόφαση της Βουλής και της Κυβέρνησης για επαναφορά των αποκοπών των εργαζομένων του ευρύτερου δημόσιου τομέα μάς ανησυχεί διότι δεν συνδέεται με τις αντοχές και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Η ΟΕΒ ζητά επιτακτικά όπως τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες στις αυξήσεις του

δημοσίου για αποφυγή νέου δημόσιονομικού εκτροχιασμού. Επίσης, πιστεύουμε ότι τα μισθολογικά ζητήματα πρέπει να τύχουν διαχείρισης μετά τη μεταρρύθμιση και τον εξορθολογισμό της κρατικής μηχανής, μετά την ψηφιοποίηση και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, μετά την αναδιοργάνωση των ανθρώπινων πόρων και τη βέλτιστη αξιοποίησή τους.

Ταυτόχρονα, για προστασία του δημοσίου συμφέροντος από παράλογες απαιτήσεις ομάδων εργαζομένων, η ΟΕΒ καλεί τη Νομοθετική και Εκτελεστική Εξουσία να προωθήσουν το θέμα της νομικής ρύθμισης του δικαιώματος άσκησης της απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες. Ευελπιστούμε ότι η οικονομία θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με υψηλούς ρυθμούς τα επόμενα χρόνια ούτως ώστε να γίνει σταδιακή και λογική αποκάταση στους μισθούς των εργαζομένων, στα πλαίσια πάντοτε των δυνατοτήτων της οικονομίας.

Τι πιστεύετε για τη δημιουργία του Υφυ-

πουργείου Τουρισμού;

Η ΟΕΒ με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζει την ψήφιση από την Ολομέλεια της Βουλής νομοθεσίας με την οποία συστήνεται Υφυπουργείο Τουρισμού. Η σύσταση του Υφυπουργείου Τουρισμού αποτελούσε πάγια απαίτηση της ΟΕΒ, για βέλτιστη αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της οικονομίας μας. Η δημιουργία Υφυπουργείου Τουρισμού θα συμβάλει στην αναβάθμιση της δυναμικής του τουριστικού μας προϊόντος και θα μεγιστοποιήσει τη συνεισφορά του στην ανάπτυξη του τόπου. Βασικό πρόβλημα του τομέα ήταν οι περιορισμένες αρμοδιότητες του ΚΟΤ και η απουσία αποτελεσματικού μηχανισμού υλοποίησης που τώρα μπορούν σε μεγάλο βαθμό να ξεπεραστούν. Με την ευκαιρία σύστασης του Υφυπουργείου Τουρισμού, καλούμε και τη Βουλή των Αντιπροσώπων να προχωρήσει το ταχύτερο δυνατό με την ψήφιση αντίστοιχης νομοθεσίας και, για το Υφυπουργείο Ανάπτυξης,